

Fiskeridirektoratet
Postboks 185
5804 Bergen

Mail: postmottak@fiskeridir.no
Att: Andreas Melingen
Adm.enhet: Strategisk fiskeriseksjon

Nordensvej 3, Taulov
DK - 7000 Fredericia

Axeltorv 3, Axelborg
DK - 1609 København V

Tlf. +45 70 10 40 40
Fax. +45 75 45 19 28

cvr.nr. 45 81 25 10
mail@dkfisk.dk
www.dkfisk.dk

14. oktober 2023

Ref.: JH/MA

Høring – Innføring av forbud mot grensekryssende fiske (referanse: 23/11747)

Hermed fremsendes Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (herefter benævnt "DFPO") høringssvar på Fiskeridirektoratets høring om at indføre forbud mod grænsekrydsende fiskeri i Skagerrak.

DFPOs bemærkninger

Danmark Sverige og Norge har altid haft et fællesskab omkring fiskeriet i Skagerrak. I mange årtier var dette blot noget, som vi alle tog for givet, men tilbage i Den 19. december 1966 blev der undertegnet en aftale mellem Danmark, Norge og Sverige om gensidig adgang til fiskeri i Skagerrak og Kattegat, som trådte i kraft den 7. august 1967. Aftalen reflekterede det historiske samarbejde og gav gensidig adgang for fartøjer fra disse tre lande til at fiske i farvandene i Skagerrak og Kattegat indtil en afstand på fire sømil fra landenes respektive basislinjer. Grundlæggende blev det med aftalen konfirmeret, at det omtalte farvandsområde fiskerimæssigt betragtes som åbent hav. Aftalen regulerede således forholdet mellem flagstaterne på den ene side og de respektive kyststater på den anden side.

Overenskomsten af 1966 var en forenklet aftale, der tog hensyn til de geografiske forhold i Skagerrak og Kattegat med indvirkning på fiskeriet, og som blev udarbejdet i erkendelse af, at det af praktiske grunde ville være hensigtsmæssigt at fastsætte en forenklet adgangsordning for et i alle henseender meget lille havområde. Overenskomsten af 1966 bestod derfor kun af tre artikler. Artikel 1 definerede det berørte område, og artikel 2 definerede adgangsrettighederne og ønsket om at harmonisere de tekniske regler. Overenskomsten betød at et grænseoverskridende fiskeri var naturligt forekommende og uproblematisk i forhold til kontrol og regulering af fiskeressourcer.

Selv om Danmark og sidenhen Sverige valgte at blive medlem blev aftalen videreført og på mange måder fremhævet som det gode eksempel på, at der i EU er respekt for det traditionelle samarbejde, som samarbejdet omkring Skagerrak var det gode eksempel på.

Desværre var der i Norge en anden opfattelse. Den 29. juli 2009 meddelte Norges udenrigsministerium formelt de danske myndigheder, at landet ønskede at opsige aftalen. Overenskomsten af 1966 udløb derfor den 7. august 2012.

Efter forhandlinger mellem EU og Norge blev den opsagte aftale erstattet af en ny, som blev indgået 23. oktober 2013. Den nye aftale opretholder den eksklusive adgang for fartøjer fra Danmark, Norge og Sverige til hinandens farvande uden for 4 sømil fra basislinjerne. Den sikrer fortsat gensidig adgang for de to medlemsstater og Norge til de øvrige aftaleparters farvande i Skagerrak, samtidig med at den sikrer forsvarlige bevarelses- og forvaltningsforanstaltninger for fiskeriet i området. Den giver desuden mulighed for kontrolforanstaltninger i overensstemmelse med almindelig kyststatsjurisdiktion, som det er tilfældet i forbindelse med fiskeriet i Nordsøen. I forbindelse med den nye aftale blev det fra Norge sendt kraftige signaler om, at man ønskede at fortsætte det gode samarbejde omkring Skagerrak, fx med følgende formuleringer til aftalen:

“AWARE of the traditional Danish, Norwegian and Swedish fisheries in the Skagerrak;

SEEKING to maintain reciprocal access for vessels flying the flag of Denmark, Norway, and Sweden to conduct fishing in the Skagerrak in areas beyond four nautical miles from the respective baselines of the other said States, within their territorial sea and adjacent areas of fisheries jurisdiction”.

Nu har man hos de norske myndigheder desværre tilsyneladende glemt de pæne ord om samarbejde. Fiskeridirektoratets høring om indførelse af et forbud mod grænsekrydsende fiskeri i Skagerrak (23/11747) har store negative konsekvenser for dansk fiskeri og er et markant brud på det traditionelle, historiske fiskerisamarbejde, der har været mellem Norge, Danmark og Sverige i Skagerrak. For os at se i DFPO så respekterer det forslag om forbud mod grænseoverskridende fiskeri ikke ”ånden” i aftalen fra 2013 og er ude af proportionalitet i forhold til, hvad man ønsker at opnå med forslaget.

Mulige konsekvenser af forslaget for fiskeriet i Skagerrak

De foreslåede begrænsninger vil betyde, at i stedet for at kunne fortsætte et træk hen over farvandsgrensen, skal et fartøj gennem følgende proces:

1. Igangværende fangstoperation afsluttes inden grænsepassage

2. Fangsten fra trækkene opgøres og logbogsføres.
3. Der afsendes melding om, at man vil passere grænsen med henblik på fiskeri i den anden zone 1 time før passagen. Meldingen skal indeholde mængderne opgjort under punkt 2.
4. Grænsepassagen gennemføres.
5. Ny fangstoperation kan påbegyndes.

Denne praksis vil være gældende uanset om et fartøj går fra fiskeri i EU-farvand til norsk farvand, eller omvendt.

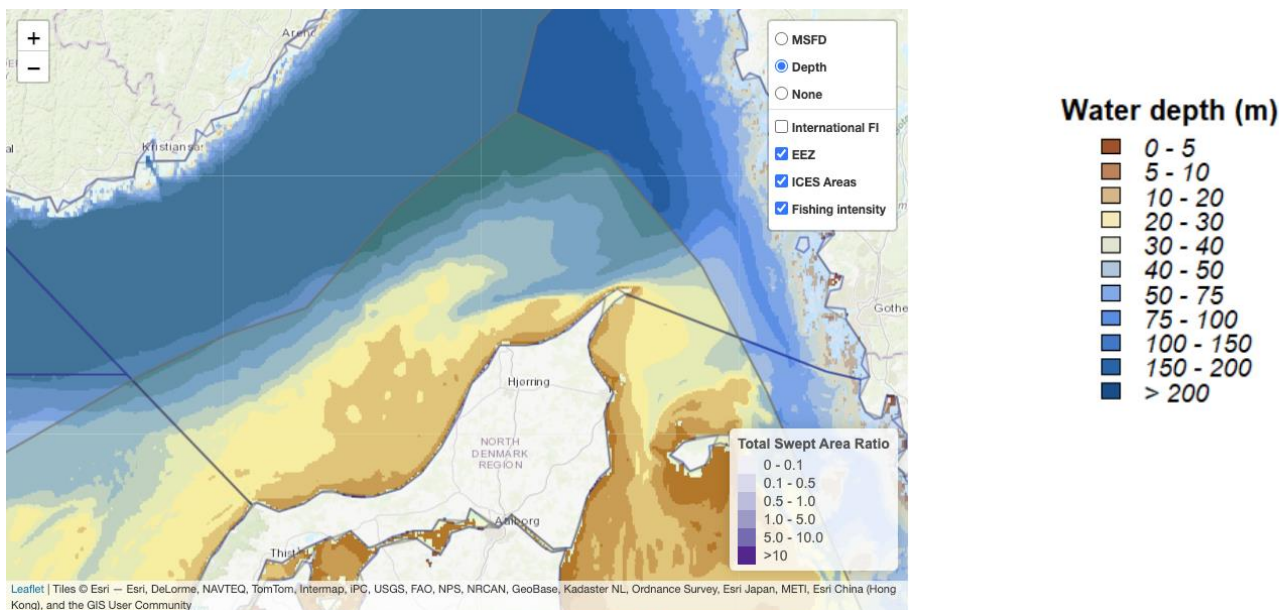
Det øgede tidsforbrug i forbindelse med ændringen vil variere en del fra fartøj til fartøj. En gennemsnitlig tid på opgørelsen af fangsten vil dog ligge på omkring 2 timer, hvilket betyder at der gennemsnitligt vil være en forsinkelse i fiskeriet på omkring 3 timer ved hver grænsepassage.

Hver passage vil efter vores beregninger komme til at koste imellem 4.000 DKK og 10.000 DKK i tabt fiskeri, afhængig af fartøjernes størrelse, eller et tab i alt om året på omkring 22.000.000 DKK ud fra en gennemsnitsbetragtning, alene for dansk fiskeri.

Påvirkning af fiskerimønsteret i Skagerrak

Der drives i Skagerrak et meget varieret fiskeri. Der er således fiskeri efter både jomfruhummer, dybvandsreje, industriarter, pelagiske arter samt et fiskeri efter blandede demersale arter. Generelt for fiskeri med slæbende redskaber er, at fiskeriet foretages på nogenlunde samme dybde gennem et træk. Dette betyder, at fartøjerne driver deres fiskeri parallelt med en dybdekurve.

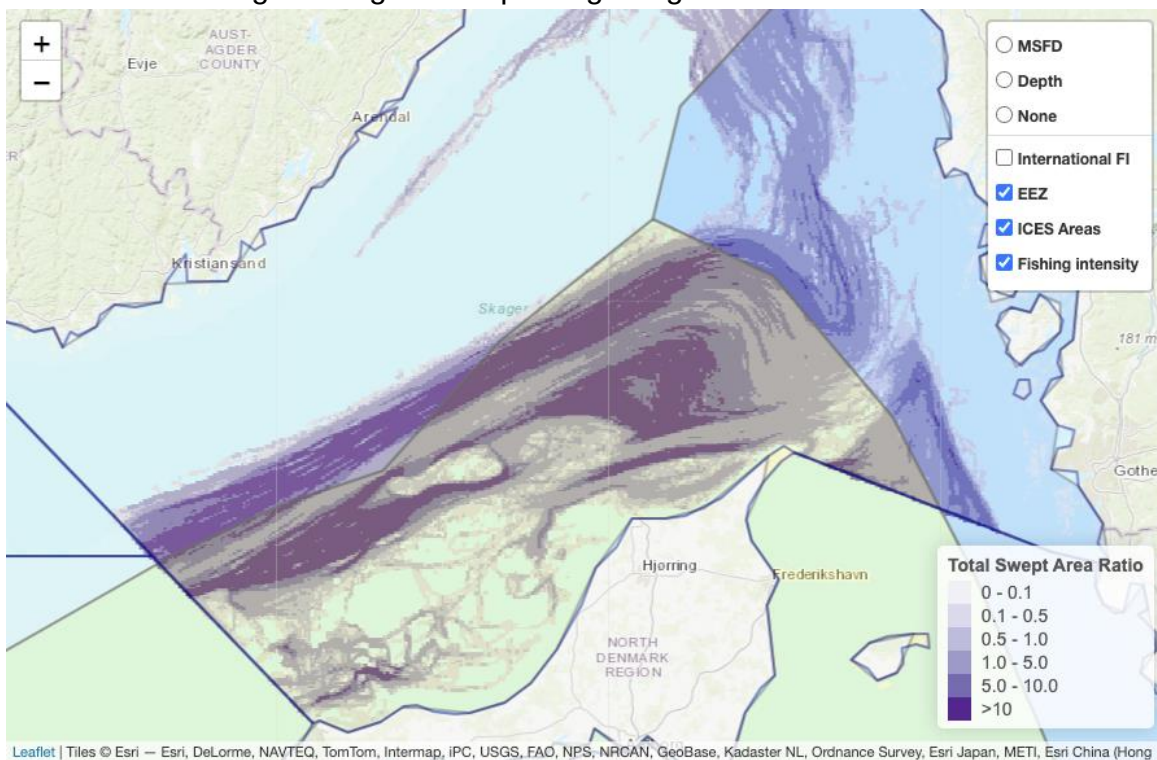
Havbunden i Skagerrak består af både områder med lavt vand og af dybe områder afgrænset af en stejl skrænt hvor dybden ændrer sig fra 30-40 meter til 150-200 meter.

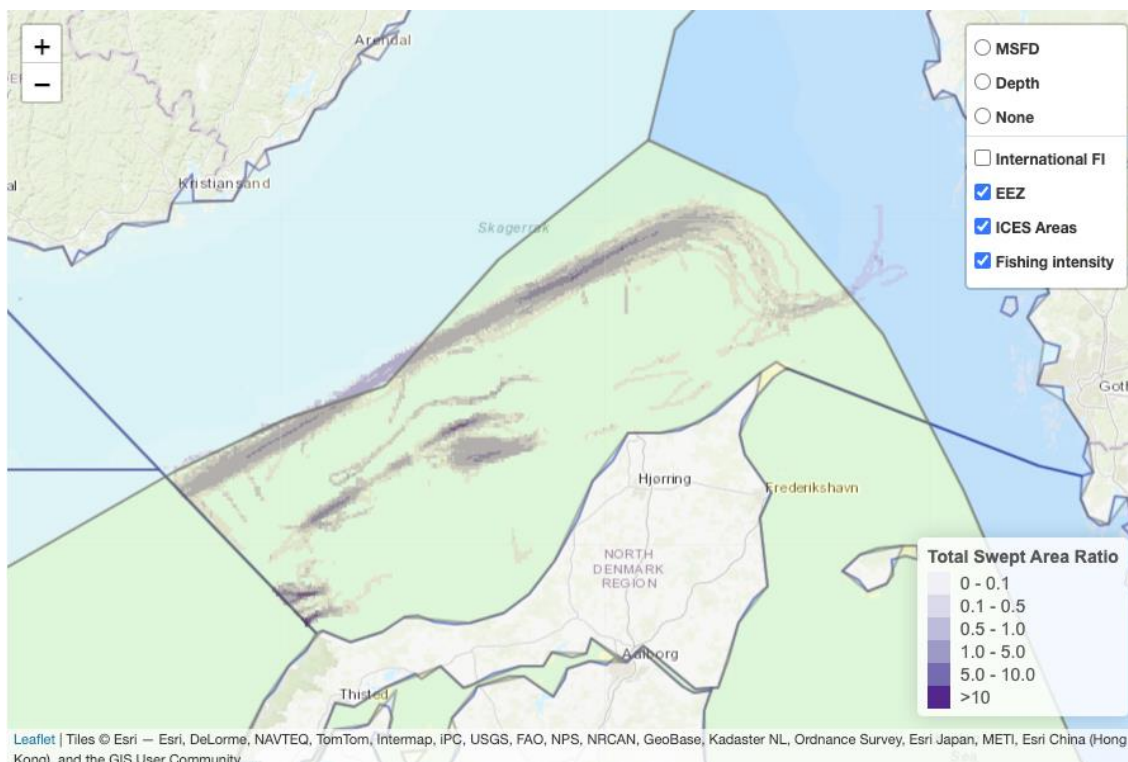
Figur 1 Dybdekurver. Kilde DTU Aqua

Som det fremgår af Figur 1, krydser skrænten i Skagerrak grænsen mellem EU og norsk farvand.

Da fiskeriet oftest foretages på samme vanddybde, og dermed på parallelt med dybdekurver vil fiskeriet naturligt foretages med passage af grænsen.

Figur 2 Dansk fiskeri efter dybvandsrejer, jomfruhummer og blandede demersale arter 2020. Kilde DTU Aqua

Figur 3 Dansk fiskeri efter industri og pelagiske arter 2020. Kilde DTU Aqua

Som det fremgår af figur 2, vil særligt fiskeriet efter jomfruhummer, dybvandsreje og demersale arter blive hårdt ramt af forslaget til ændrede regler, da der i disse fiskerier er mange naturligt forekommende passager mellem EU og norsk zone.

En opgørelse fra den danske Fiskeristyreelse viser, at der i 2022 var 3.140 tilfælde, baseret på VMS-data, hvor et dansk fiskefartøj foretog en grænsepassage mellem EU og norsk zone.

Baseret på en gennemsnitlig vurdering af, at opgørelse af fangst, og afsendelse af melding 1 time før passage af grænsen mellem EU og norsk zone, samlet beløber sig til i alt ca. 3 timers tidsforbrug per gang, vil de ændrede regler alt andet lige betyde en forøget tid til søs på 9.420 timer per år. Det skal i denne forbindelse påpeges, at fartøjer normalt fortsætter deres fiskeri i de perioder, hvor fangst opgøres. Baseret på det faktum, at der skal anføres en præcis mængde fangst ombord ved passage, kan fartøjerne ikke som vanligt fortsætte deres fiskeri under opgørelse af fangsten i forbindelse med passage mellem EU og norsk farvand. De 9.420 timer er derfor ekstra timer, fartøjer skal opholde sig til søs uden mulighed

for indtægtsgivende virksomhed. Tiden er i stedet forbundet med ekstraudgifter til brændstof, aflønning samt til den løbende drift af fartøjet.

DFPO skal bemærke, at der på nuværende tidspunkt eksisterer aftaler om dataudveksling for fiskeriet i Skagerrak, mellem Danmark, Norge og Sverige, som i praksis viser hvor stor en mængde fisk, der tages i hver enkelt zone, uden fiskeriet afbrydes i forbindelse med grænsepassage.

Det er derfor DFPOs klare vurdering, at det foreliggende udkast til forbud mod direkte grænseoverskridende fiskeri mellem EU og norsk zone, ikke vil bidrage til øget viden, men alene vil være til gene for fiskeriet. Derfor respekterer forslaget ikke aftalen af 2013, hvad angår proportionalitet og ønske om samarbejde omkring fiskeriet mellem Norge, Sverige og Danmark.

DFPO skal på baggrund af ovenstående derfor anbefale, at Norge ikke indfører det foreliggende udkast til forbud mod direkte grænseoverskridende fiskeri mellem EU og norsk zone.

Med venlig hilsen

Svend-Erik Andersen
Formand
Danmarks Fiskeriforening PO

Kenn Skau Fischer
CEO
Danmarks Fiskeriforening PO